

44
DUHÂN SÛRESİ

Mekke döneminde inmiştir. 59 âyettir. Sûre, adını onuncu âyette geçen "duhân" kelimesinden almıştır. Duhan, duman demektir. Sûrede başlıca, Kur'an'ın indirilişi, müşriklerin ona karşı tutumu, Firavun ve halkının başlarına gelen azaplar, Kureyş'in Hz. Peygamberi yalanlaması, iyilerin ve kötülerin karşılaşacakları akıbet konu edilmektedir.

Bismillâhirrahmânirrahîm.

1. Hâ Mîm.[1]

2, **3**. Apaçık olan Kitab'a andolsun ki, biz onu mübarek bir gecede[2] indirdik. Şüphesiz biz insanları uyarmaktayız.

4, **5**, **6**, **7**. Katımızdan bir emirle her hikmetli iş o gecede ayırt edilir. Eğer kesin olarak inanıyorsanız, Rabbinden; göklerin, yerin ve bu ikisi arasındakilerin Rabbinden bir rahmet olarak biz peygamberler göndermekteyiz. O, hakkıyla işitendir, hakkıyla bilendir.

8. O'ndan başka hiçbir ilâh yoktur. Yaşatır, öldürür. O, sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbidir.

9. Fakat onlar, şüphe içinde eğlenip duruyorlar.

10. Göğün açık bir duman[3] getireceği günü bekle.

11. (O duman) insanları bürür. Bu, elem dolu bir azaptır.

12. İnsanlar, "Rabbimiz! Bu azabı bizden kaldır, çünkü biz artık

---

1. *Bu harflerle ilgili olarak Bakara sûresinin ilk âyetinin dipnotuna bakınız.*
2. *İslâm bilginlerinin çoğunluğuna göre, âyette sözü edilen mübarek gece Kadir Gecesi'dir. Çünkü Kur'an-ı Kerim'in indirilmeye başladığı gecenin Kadir Gecesi olduğu Bakara sûresinin 185. âyetinde işaret yoluyla ve Kadir sûresinin 1. âyetinde açıkça belirtilmiştir.*
3. *Tefsir bilginlerinin çoğunluğu, bu dumanın, kıyametin alametlerinden biri olarak göğü kaplayacak olan duman olduğunu ifade etmişlerdir.*

inanıyoruz" derler.

13. Nerede onlarda öğüt almak?! Oysa kendilerine (gerçeği) açıklayan bir peygamber gelmişti.

14. Sonra ondan yüz çevirdiler ve "Bu bir öğretilmiş, bu bir deli!" dediler.

15. Biz bu azabı kısa bir süre kaldıracağız, siz de yine eski hâlinize döneceksiniz.

16. Onları o en şiddetli yakalayışla yakalayacağımız günü hatırla. Şüphesiz biz öcümüzü alırız.

17. Andolsun, onlardan önce Firavun kavmini sınamıştık. Onlara değerli bir peygamber (Mûsâ) gelmişti.

18. O, şöyle demişti: "Allah'ın kullarını (esaret altındaki İsrailoğullarını) bana teslim edin. Çünkü ben güvenilir bir peygamberim."

19. "Allah'a karşı ululuk taslamayın. Çünkü ben size apaçık bir delil (mucize) getiriyorum."

20. "Şüphesiz ki ben, beni taşlamanızdan, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a sığındım."

21. "Bana inanmadınızsa benden uzak durun."

22. Sonra Mûsâ, Rabbine, "Bunlar günahkâr bir toplumdur" diye seslendi.

23. Allah da şöyle dedi: "O hâlde kullarımı geceleyin yola çıkar, çünkü takip edileceksiniz."

24. "Denizi açık hâlde bırak."[4] Çünkü onlar boğulacak bir ordudur.

25. Onlar geride nice bahçeler, nice pınarlar bıraktılar.

---

4. *Şu'arâ sûresi, âyet, 63 ve Tâ-Hâ sûresi, âyet, 77'de de ifade edildiği üzere Hz. Mûsâ, Allah'ın emri üzerine asasıyla denize vurmuş ve böylece geçecekleri uygun bir yol açılmıştı. Bu âyette Hz. Mûsâ'ya, karşıya geçtikten sonra açılan bu yolu kapatmaması emredilmektedir. Çünkü onları takip eden Firavun ve arkadaşları bu yola girecek ve denizin kapanmasıyla boğulacaklardır.*

26. Nice ekinler, nice güzel konaklar!
27. Zevk ve sefasını sürdükleri nice nimetler!
28. İşte böyle! Onları başka bir topluma miras bıraktık.
29. Gök ve yer onların ardından ağlamadı; onlara mühlet de verilmedi.
30, **31**. Andolsun, İsrailoğullarını o alçaltıcı azaptan; Firavun'dan kurtardık. Çünkü o, haddi aşanlardan bir zorba idi.
32. Andolsun, onları, bir bilgi üzerine (dönemlerinde) âlemlere üstün kıldık.
33. Onlara, içinde açık bir imtihan bulunan mûcizeler verdik.
34, **35**. Bunlar (müşrikler) diyorlar ki: "İlk ölümümüzden başka bir ölüm yoktur. Biz diriltilecek değiliz."
36. "Eğer doğru söyleyenler iseniz atalarımızı getirin."
37. Bunlar mı daha hayırlı, yoksa Tübba'[5] kavmi ile onlardan öncekiler mi? Onları helâk ettik. Çünkü onlar suçlu kimselerdi.
38. Biz, gökleri, yeri ve bunlar arasında bulunanları, eğlenmek için yaratmadık.
39. Biz onları ancak hak ve hikmete uygun olarak yarattık. Ama onların çoğu bilmiyorlar.
40. Şüphesiz, hüküm günü, hepsinin bir arada buluşacağı zamandır.
41. O gün dostun dosta hiçbir faydası olmaz. Kendilerine yardım da edilmez.
42. Yalnız, Allah'ın yardım ettiği kimseler bunların dışındadır. Şüphesiz O, mutlak güç sahibidir, çok merhamet edendir.
43, **44**. Şüphesiz, zakkum ağacı, günahkârların yemeğidir.
45, **46**. O, maden eriyiği gibidir. Kaynar suyun kaynaması gibi karınlarda kaynar.
47. (Allah, görevli meleklere şöyle der:) "Tutun onu, cehenne-

5. *"Tübba", Yemen hükümdarlarına verilen addır.*

min ortasına sürükleyin."

48. "Sonra başının üstüne kaynar su azabından dökün."

49. (Deyin ki:) "Tat bakalım! Hani sen güçlüydün, şerefliydin!?"

50. "İşte bu, şüphelenip durduğunuz şeydir!"

51. Allah'a karşı gelmekten sakınanlar ise güvenli bir yerdedirler.

52. Bahçelerde ve pınar başlarındadırlar.

53. İnce ipekten ve parlak atlastan elbiseler giyinerek karşılıklı otururlar.

54. İşte böyle. Ayrıca onları iri siyah gözlü hurilerle evlendirmişizdir.

55. Orada güven içinde her türlü meyveyi isterler.

56. Orada ilk ölümden başka bir ölüm tatmazlar. Allah, onları cehennem azabından korumuştur.

57. Bunlar, Rabbinden bir lütuf olarak verilmiştir. İşte bu büyük başarıdır.

58. (Ey Muhammed!) Biz Onu (Kur'an'ı) senin dilinle kolaylaştırdık ki, düşünüp öğüt alsınlar.

59. Artık sen (onların başına gelecekleri) bekle; onlar da beklemektedirler.

